

Instytut Pamięci Narodowej - Gdańsk

http://gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualnosci/55204,101-rocznica-pobytu-brygadiera-Jozefa-Pilsudskiego-w-gdanskim-areszcie-Gdansk-20.html
2018-10-19, 10:50

Strona posiada nowszą wersję

[Kliknij tutaj, aby przejść dalej](#)

101. rocznica pobytu brygadiera Józefa Piłsudskiego w gdańskim areszcie – Gdańsk, 20 lipca 2018

Obchody współorganizowane przez Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Gdańsku odbędą się o godz. 11.00 w Areszcie Śledczym (brama od ul. 3 Maja).

niepodległa

POLSKA
STULECIE ODZYSKANIA
NIEPODLEGŁOŚCI

WOJEWODA POMORSKI
DARIUSZ DRELICH

Patronat medialny

Radio Gdańsk

INSTYTUT
PAMIĘCI
NARODOWEJ
Oddział w Gdańsku

101. rocznica pobytu Brygadiera Józefa Piłsudskiego w Areszcie w Gdańsku

Honorowy patronat nad obchodami objął
Wojewoda Pomorski Dariusz Drelich.

Uroczystości organizowane przez
Związek Piłsudczyków RP Okręg Gdański
i Dyrektora Aresztu Śledczego w Gdańsku,
we współpracy z
Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku
Instytutem Pamięci Narodowej Oddział w Gdańsku

Obchody odbędą się
w dniu 20 lipca 2018 r.
o godz. 11:00
w Areszcie Śledczym
w Gdańsku.
Brama od ulicy 3 Maja.

Projekt realizowany w ramach obchodów stulecia odzyskania niepodległości

Uroczystości nawiązują do historycznych wydarzeń. W lipcu 1917 r. doszło do tzw. „kryzysu przysięgowego”, gdy w odpowiedzi na wezwanie Józefa Piłsudskiego, żołnierze I i III Brygady Legionów Polskich odmówili złożenia przysięgi na „wierne braterstwo broni z Niemcami i Austro-Węgrami”. Niemcy uznali to za przejaw buntu. Legiony zostały rozwiązane, blisko trzy tysiące legionistów internowano, a brygadiera Józefa Piłsudskiego oraz pułkownika Kazimierza

Sosnkowskiego aresztowano.

Do Gdańska aresztanci zostali dowiezieni pociągiem 23 lipca 1917 r. Z dworca doprowadzono ich do więzienia i umieszczono w dzisiejszym oddziale V Pawilonu Centralnego Aresztu Śledczego.

Piłsudski i Sosnkowski trafili do Gdańska, gdyż miasto to znajdowało się wówczas w strefie przyfrontowej i dużo łatwiej można było wydawać surowsze wyroki, z karą śmierci włącznie.

Obu więźniom przyznano jednak pewne przywileje – otrzymali zgodę na posiłki z miejskiej restauracji oraz mieli możliwość korzystania z książek i prasy. Piłsudski przebywał w większej celi i mógł zachować mundur.

Dzięki staraniom ks. Alojzego Rapiora, działacza Polonii Gdańskiej, więźniowie uniknęli surowych wyroków i po tygodniowym pobycie areszcie, w dniu 29 lipca, odesłano ich do więzień w głąb Niemiec. Piłsudski trafił do Magdeburga, a Sosnkowski do Wesel. Do Polski wrócili 10 listopada 1918 r., w aureoli prześladowanych bohaterów i stali się symbolem niepodległej Polski.

Uroczystości organizowane są przez Związek Piłsudczyków RP Okręg Gdański oraz Dyrektora Aresztu Śledczego w Gdańsku, we współpracy z Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku oraz Instytutem Pamięci Narodowej Oddział w Gdańsku.

Honorowy patronat nad obchodami objął Dariusz Drelich, wojewoda pomorski.

Projekt realizowany jest w ramach obchodów 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości.

Program uroczystości w załączniku poniżej:

PLIKI DO POBRANIA

[Program uroczystości \(pdf, 367.97 KB\) 05.07.2018 11:00](#)